

Тарас ЖЕПЛІНСЬКИЙ



Коли хтось каже: «Я так не зможу жити», інший підбадьорює: «Нічого, звикнеш». І правду каже, адже ми, люди, до всього звикаємо. Солдат на війні зве до вибухів та пострілів, і поранення та смерть стають його щоденним видовищем. Діти, батьки яких по волі чи неволі виїхали за кордон заробити на хліб насущний, починають самі давати собі раду. А що залишається робити людині, яка живе у світі, в якому панує гріх?! Вона до нього зве, і гріх стає для неї немовби життєвим супутником.

Добре, що людина здатна пристосовуватись навіть до найгірших умов, але що, коли в одну мить їй таке існування почне видаватися цілком нормальним? Тоді-то, згідно слів Блаженнішого Святослава, воно стає для неї «смертельно небезпечним». І щоб цьому зарадити, своє слово промовляє Бог: «Згадай, звідки ти впав, і покайся, і перші діла твори» (Од 2, 5).

«Згадай, звідки ти впав...»

Господь Бог створює людину на свій образ і закликає ставати подібною до себе: «Ви будете святі, бо я святий» (1 Пт 1, 16). Але яка ж вона немічна – людина! Не встигла й одного кроку до Творця зробити, як тут же впала. Він, натомість, як люблячий батько, простягає свою батьківську руку. Та людина від Нього втікає: бажає забрати свою законну спадщину і вирушити у далекий край. Вона вже може собі дати раду і без Бога. Але Він – Добрий Пастир. Тому, залишаючи дев'яносто дев'ять праведних, вирушає на її пошуки і гукає: «[Людино,] де ти?» (Бут 3, 9). Та вона Його не чує, бо не хоче чути, бо потопає у морі розкоші, щоденних клопотах та самореалізації. Їй потрібно будувати кращий світ. Світ, у якому сама собі буде богом. Невже вона і справді вірить у власну всемогутність? Ще б пак, маючи таких переконливих порадників: «Коли скуштуєте [...], то відкриються у вас очі, і ви станете, як Бог, що знає добро й зло» (Бут 3, 5). І варто лише раз вкусити забороненого плоду, як тут же: «Я [...] злякався, бо я нагий, тож і сховався»

(Бут 3, 10), – замість всемогутності – безпорадність.

І що тепер робитимеш, людино?..

Згадай собі тепер, звідки ти прийшла на цей світ! Згадай, Хто тебе народив з води та Духа і покликав до життя, наказуючи: «Будеш святою, бо Я святий». Згадай! І навернися!..

«...і покайся...»

Але як знову піднятися на ту висоту, з якої ми впали? Святий Єфрем Сирійський підказує, що потрібно скористатися драбиною, якою є покаяння, і розпочати підйом із першої сходинки – святої Сповіді.

Саме звідти розпочинається шлях кожного із нас до святості, до Бога. У молитвах на Парастасі ми визнаємо, що нема людини, яка жила б і не згрішила, єдиний Бог – без гріха. «Святі не є героями, але грішними людьми, які наслідують Ісуса на шляху покори та хреста і, таким чином, дозволяють Йому їх освячувати. Ніхто сам себе не освячує, а Господь Ісус освячує грішників, якими є ми всі», – навчав у одній із своїх проповідей папа Франциск. Ні апостол Петро, ні Марія Магдалина, ні князь Володимир Великий не народилися святими, але їхні імена вписані до нашого церковного календаря, і їхню пам'ять ми щороку святкуємо. Вони як і тисячі-тисячі інших Божих угодників у конкретний момент свого земного життя вчинили навернення до Бога, Який їх шукав. Вони зробили те, що й ми на кожній Сповіді: визнали перед Богом свої гріхи, постановили поправитись і були вірними своїй постанові. Господь давав благодать, а вони, приймаючи її, вели постійну боротьбу за святість. І навіть смерть була їм не страшною, і перед її лицем кожен із них як переможець заявляв: «Я боровся доброю борнею, біг звершив – віру зберіг» (2 Тим 4, 7). Ці святі люди протоптали дорогу святості, стежку до Бога, чому б і нам на неї не ступити?!

«...і перші діла твори»

Наш Катехизм пояснює, щоб «перші діла творити», потрібно повернутися до життя, яке впливає із Хрещення. У святих Тайнах Хрещення і Миропомазання людина очищується від усіх своїх гріхів і отримує благодать зростати до святості, щораз то більше стаючи подібною до Бога. Про це нас навчає і Папа Франциск: «Святість не є чимось, що здобуваємо завдяки власним здібностям, але Господнім даром [...] А отже всі ми покликані ставати святими [...] Натомість Господь обирає у Церкві деяких осіб, щоб на їхньому прикладі краще показати, що таке святість, щоб вказати, що це Він є Тим, Хто освячує, а не особа освячує саму себе. Немає навчального курсу, по закінченні якого людина стає святою. Святість є даром Ісуса Христа для Своєї Церкви [...]. А кожен крок

до святості, – продовжує далі папа, – вчинить нас кращими, вільними від егоїзму та замкненості у собі самих, відкритими на ближніх і на їхні потреби. І на цій дорозі ми не самотні, ми йдемо нею разом в єдиному тілі, яким є Церква, яку полюбив та освятив Господь».

Бог запрошує нас на весільний бенкет до Царства Небесного, але чи захочемо ми прийняти Його запрошення? А якщо вже прийняли, тоді приготуймо собі у покаянні ту білу весільну одіж, яку від моменту Хрещення ми, мабуть, добряче забруднили своїми гріхами. Тоді, згідно слів св. Єфрема Сирійського, земля стане небом, тому що наповниться святими – тими земними ангелами.

Тарас ЖЕПЛІНСЬКИЙ. «Згадай, звідки ти впав, і покайся, і перші діла твори»//СЛОВО № 3 (63) 2015